

مثل زنبوری برق می‌زدند. همه چیز بلوری بود. از دکان نور می‌آمد تو خیابان. همه مردم آفابلوری را می‌شناختند. گوشتالو بود و سرخ و بی‌مو، مثل گوشت لخم. چشم‌هایش ریز بود و شاپو سرش می‌گذاشت. از کنار گوشش معلوم بود کچل است. من ازش نمی‌ترسیدم. رفتم تو. شاگردش با چشم‌های بُراق از لای لوله‌ها آمد بیرون مرا نگاه کرد. آقا بلوری به علامت پرسش سرش را به دو طرف نگان داد.

جواب دادم: - یه لوله گرددوز می‌خوام.

به طرف شاگردش داد زد:

- میتبایه لوله گرددوز از اون ردیف پشت بیار.

می‌خواستم بگویم «چرا از ردیف جلو لوله نمی‌دهی؟» ولی نگفتم. تصویر میتبایه «مثل جن‌ها از پشت لوله‌ها بریده بریده رفت و بعد با یک لوله بریده بریده برگشت.

آقا بلوری لوله خاک دار را از او گرفت در نور نگاه کرد و داد دست من.

- بین، سالمه. نری برگردی بگی شیکته بود؟ نتداری؟

- نه.

لوله را محکم گرفتم آدم بیرون.

وقتی یک لوله دست آدم است باید خیلی مواطن باشد به چیزی نخورد. شاید هم یک چیز باید بخورد به آدم لوله را محکم تر گرفتم. بوی خاک خشک می‌داد. کمی از خاک رفت توی دهنم. لبم را پاک کردم و این دفعه لب‌هایم را گذاشتم توی دهانه لوله. مثل بلندگو بود. می‌شد توی آن حرف زد. «بگ، دو، سه، آزمایش می‌کنیم. آزمایش می‌کنیم.» - نمی‌دانستم چرا وقتی بلندگو را روشن می‌کنند، همیشه از این حرف‌ها توی آن می‌زنند. کسی هم آنجا نبود آدم ازش پرسید چه چیز را آزمایش می‌کنند. باز خاک لوله رفت توی دهنم. بی‌خود داشتم کف دستم را بادکش می‌کردم. یک گردی فرمزرنگ کف دستم آمده بود بالا. می‌شد جای فرو رفتگی لوله را دور آن حس کرد. یکمرتبه متوجه شدم دارم لوله را محکم در دستم فشار می‌دهم. ممکن بود بشکند. خیلی خطرناک است که لوله تو دست آدم بشکند. تازه جواب پدر را چه می‌شود داد؟ باد شعر پروین اعتمادی افتادم: «کودکی کوزه‌ئی شکست و گریست». - شعرهای او را در کتابخان زیاد می‌نوشتند. قیافه پروین اعتمادی اصلًا به شاعرها نمی‌خورد. با آن روسیش شکل خیاط‌ها بود. امّا من این پروین را خیلی دوست داشتم. او می‌فهمید؟ اگر بچه

خودش یک لوله را می‌شکست او را نمی‌زد،
جلو خانه نمود کرد که پدر نگوید دیر کرده‌ئی.
مادر گفت: - بفرما! کاری داشت؟

با رضایت لوله را دادم دستش و چشم غره‌ئی به علی رفتم که بداند به وقتی
حسابش را خواهم رسید. این بار، دیگر کولی بازی در نیاورد. حتی سرش را هم
انداخت پائین. مادر لوله را داد دست شکوه که ببرد بشوید و پاک کند. کنار مریم
نشستم. چشم‌های بچه در آن نور کم هم برق نمی‌زد. برایش گیل گیل کردم.
خندید. مشتبه‌اش را در دستم فشار دادم و محکم ماجش کردم و نفس بلند
کشیدم:

- آخیش.

مادر گفت: - حالا مشق نداری؟

همین طوری ماندم. بدموقعی خرم را گرفته بود.

- آخه تاریکه.

- بگو ببهانه می‌گیرم، والا، اون وختم که گفتم برو لوله بخر تاریک بود.
بچه را ول کردم و آمدم سرمشق. شکوه آمد و لوله شکسته را از روی چراغ
برداشت و لوله تازه را جای آن گذاشت و شعله را بالا کشید. اتاق روشن شد و
چشم‌ها و لب‌ها خندید. اما مادر به لوله خیره شد:
ددید! اینا چیه؟ این که پر از حبابه.
پدر هم آمد جلو نگاه کرد.

- خاک بر اون سرت که بسته خریدن به لوله رم نداری. راس راسی که
بتری... پاشوا پاشو بیز عوضش کن!

- من که دیگه نمی‌رم.

- چی گفتی؟

- آخه پس نمی‌گیرم.

- کسی پس نمی‌گیره؟

- آقابلوری. بیگه ما هیچی رو پس نمی‌گیریم. تو دوکونش نوشته.

- آقا بلوری دیگه چه خرید؟

مادر گفت: - وا! چرا به مردم فحش می‌دی؟

پدر گفت: - بلن شوا!

ـ خب حالا نوبت علیه دیگه.

ـ تو رفته گند زدی لوله رو خردی، اون بیره پس بدء؟

ـ آخه من ...

ـ زر زر المنه، پاشوا لوله را از روی چهارخ برداشت گذاشت که خنک شود - می بُری بُهش می دی می گی «مرتیکه بی همه چیزا اگه به بجهه بیاد چیز بخر» آخه درسته آدم سرشو کلاه بذاره؟ همین جوری بُهش می گیا. فهمیدی!

.....
ـ جواب بدء؟

ـ بعله.

بالتعاس به مادر نگاه کردم. با چشم اشاره کرد که بهتر است بروم لوله را عرض کنم. شانه هایم را بالا انداختم.
گفت: - راضی می شی من پیروز نصفه شبی چادر سر کنم برم عرضش کنم؟ آره؟

مادر می دانست چه بگوید که من بلند شوم. می دانست غیر تم قبول نمی کند او نصفه شبی چادر سر کند به خیابان برود. بلند شدم. اما غم عالم توی دلم بود. هیچ چیز سنگین تراز این نیست که آدم را راضی کنند برود یک چیزی را پس بدهد. یعنی سخت است. آقابلوری هم قبول نمی کند.

لوله را برداشتم راه افتادم. در کوچه مواطن بودم که دیگر تو جرب نیفتم واقعاً «این مرتیکه بی همه چیز» چطور راضی شده بود که سر یک بجهه بی گناه را کلاه بگذارد.

با قدمهای معکم وارد دکانش شدم. خودش فهمید که برای چه چیز آمدام. باز کله اش را به معنی پرسیدن نکان داد:
گفتم: - این لوله نون خرابه.

ـ خرابه؟ چهه؟

ـ حباب داره.

ـ حباب؟

ـ مگه همون اول چشم نداشتی نیگا کنی؟ نازه مگه نگفتم: «نری برگردی بگش شیکته بود»؟ پاکش هم که کردین!
ـ خب پاکش کرده باشیم. نشکوندیمیش که.

از پشت میزش آمد بیرون:

- چه پرروئه! جواب می‌ده... بگیر برو بذار باد بیاد!

- نمیشه... لوله‌تون خرابه، حباب داره.

- حباب داشته باشه نمیشه گذاشت رو چرا غ؟

- بابام میگه نمیشه.

خودم نمی‌دانستم می‌شد بانه.

- بابات دیگه کدوم خریه؟

نشنیدم چه گفت. زیر استخوان سرم سوخت. گوشها به سنگین شد. با یک تبر بزرگ همه شیشه‌ها و لوله‌هایش را خرد کردم.

داد زد: - باز واپساده خیره شده به من... عجب زمانه‌ئیه‌ها!

شک داشتم فحش‌هایی را که داده‌ام شنیده باشد. یک چیزی توی گلویم نفس را می‌گرفت. ھلم داد طرف در:

- گفتم برو بذار باد بیاد!

پشت سرم پایش را محکم کویید زمین. تا خانه دندانها بهم را سائیدم.

پدر پرسید: - چی شد؟ پس گرفت؟

- نه.

- چرا؟

- می‌گه لوله رو پاک کردین.

- «لوله رو پاک کردین» یعنی چی؟ دُرس بگو بیسم چی گفت.

مادر پرسید: - گریه کردی؟

- نه.

- پس چرا چشمات قرمزه؟

- چشام؟... خاک رفته.

پدر گفت: - پرسیدم چی گفت؟

- هیچی.

- بیهوده داد؟

- نه.

- پس چه گهی خورد؟ چرا پس نگرفت؟

- نمی‌دونم.

پدر بلند شد به طرف لباس‌هایش رفت.

- این بی‌ناموسارو باید به میخ کشید.

بعد به سرعت زیرشلوارش را چپاند توی جوراب‌هایش و شلوارش را روی آن پوشید و به مادر گفت:

- کارد منو بدده.

- کارد برای چی می‌خوای.

- کاری نداشته باش. بیارش.

مادر بلند شد. چشم‌بچه‌ها از ترس هگرد شده بود.

- آخه کارد برای چی می‌خوای؟ به لوله عوض کردن که چاقوکشی نداره.

- گفتم کارد منو بیار حرف زیادیم نزن.

پدر حرکت‌هائی می‌کرد که مامی فهمیدیم چه معنی دارد. به حالت خیلی بدی دچار شده بود که ما را به وحشت می‌انداخت. دست و پای شکوه می‌لرزید. بچه‌ها چشم‌شان دنبال پدر بود. چیزی مثل خون، قرمز، به نظر می‌آمد. من برای مردم می‌توسیدم. بچه انگار فهمیده بود. با صورت قرمز خیره به یک نقطه نگاه می‌کرد. بعضی داشت. انگار به خودش فشار می‌داد.

مادر گفت: - می‌خوای مارو بدبخت کنی؟

رو کرد به من: - می‌بینیں از دس بی‌عرضگی شماها چی می‌کشم؟ آخه من بدبخت باید چیکار کنم؟

- کاری نداشته باش. گفتم کاردو بیار.

- چی رو کاری نداشته پاشم؟ اصلاً نمی‌خواهد تو بروی. خودم می‌رم... شکوه!

اون چادر منو بدده.

لباس پدر را هگرفت کشید: - بشین. خودم می‌رم عوضش می‌کنم. آخر عمری نمی‌تونم به مشت توله رو تنهائی به نیش بکشم. پدر به ما نگاه می‌کرد. ولی فکرش جای دیگری بود. مادر چادرش را سر کرد، لوله را برداشت، دست مرا هگرفت و راه افتاد.

توی حیاط حدای گریمه‌میم را که بلند شد شنیدیم.

ناریک نرین کوچه دنیا جلو خانه ما بود. مادر از تاریکی کوچه یکه خورد و تند کرد. قدم‌هایش ریز بود. بدنش زیر چادر نکان می‌خورد. من دنبالش دویدم و نتوانستم درست جائی را ببینم. انگار توی یک شب، توی یک بیابان بزرگ بودیم.

من مادرم را صدا زدم. نمی‌دانم رویش را به طرف من بگرداند یا نه. صدایش را شنیدم که از دور گفت: «بیا، نترس!» - می‌ترسیدم. من حال عجیبی داشتم. این تاریکی نبود که مرا من ترساند. من مادرم را خیلی دوست داشتم. می‌ترسیدم گوش کنم.

جلو دکان آفابلوری ایستادیم. مادر لوله را داد دست من:

- بیر بھش بدء بگو مادرم اینجا وایساده عوضش کن.
- مگه خودت نمی‌آی؟
- من همین جا وایسادم.
- لوله را گرفتم و با بی‌میلی رفتم تو.
- آفابلوری گفت:
- باز او مددی که!
- بایام می‌گه این لوله‌تون خرابه.
- لاله الا الله! حالا به چیزی به خودش و بباش می‌گما. گفتم که عوض نمی‌کنیم.
- من نمی‌برمیش.
- نذارش اینجا، ورش دار.

بلند شد و لوله را از روی میز برداشت آمد جلو. سرم را کشیدم عقب که تواند گوشم را بگیرد.

گفت: - مادرم اینجاس.

مادرت؟ کوش؟

او ناهاش.

مادر معکم رویش را گرفته بود و به ما نگاه نمی‌کرد. به نظر می‌آمد که خیلی کوچک شده است. این قدر کوچک نبود. می‌ترسیدم نور زیاد دکان آفابلوری، چشمش را صدمه زده باشد. نمی‌دانستم آقا بلوری چه فکر می‌کند. دوست نداشتم فکر کند مادرم بیچاره است.

برگشت طرف من گفت: - بگیر، برو، بذار، باد بیاد!

کاش لوله را عوض کرده بود. دلم نمی‌خواست به مادر بگویم آفابلوری چه گفته است. رفتم کنار دستش ایستادم. بدون آن که به من نگاه کند یا چیزی بگوید راه افتاد. خودش فهمیده بود.

صدای گریه مریم را از توی کوچه شنیدم. مادر دم اناق چادرش را انداخت و با نگرانی پرسید:

ـ این بچه چرا این جوری گریه می کنه؟
شکوه گفت: - نمی دونم. از وقتی رفتن تا الان مدام رسه رفت. هر چی زدم پشش کیش کیش گردم ساکت نشد.

ـ بدش من بیشم.

پدر پرسید: - چی شد؟ پس گرفت؟
مادر قنداق مریم را باز کرد. بوی گند بلند شد.

ـ ای پرپر بشی بچه!

ـ بازم خرابی کرد؟

ـ آره ذلیل شده، تا آدم میاد به خودش بجهبه یکی شون به کثافتی زد.

ـ پس براهمن بود گریه می کرد.

ـ آره دیگه.

من نازه متوجه شدم وقتی که پدر کاردش را می خواست و ما همه نرسیدم.
بودیم چرا مریم خیره شده بود و مات و فرمز به یک نقطه نگاه می کرد. نرسیدم
بود، داشت زور می زد کارش را بکند.

پدر فرماد زد: - پرسیدم چی شد؟ پس گرفت بانه؟

ـ من چه می دونم. من که نرفتم نو.

ـ پس کی رفت تو؟

ـ من رفتم.

ـ چی گفت:

ـ گفت پس نمی گیره.

ـ آخه چرا؟

ـ نمی دونم.

ـ مگه نگفتنی نهت اونجا واپساده؟

ـ چرا!

ـ پس چی گفت؟

ـ هیچی.

پدر مرتب با صدای بلندتر می پرسید. بعد یک لحظه به من خیره شد و ناگهان

برخاست. مادر هم همراه او بلند شد جلویش ایستاد. با حرکت مادر بُوی گند در اناق پیچید. بچه راحت شده بود و پاهای لغتش را در هر انکان می‌داد و لب‌هایش را می‌لرزاند و برای خودش بُووو، بُوووو می‌کرد.

مادر گفت: - اگه راست می‌گئی همین جوری برو حسابش و برس. کارد نمی‌دم بیری مودمو تیکه کنی. نصفه شبی حوصله کلانترکشی رو ندارم...

پدر به من نگاه کرد.

- فعش داد؟

- نه.

- راستشو بگو.

- نه بخدا.

من می‌لرزیدم. پدر فکر کرد و یکمرتبه لوله را برداشت، دست مرا گرفت و راه افتاد.

این بار پشت سر پدر معکم قدم می‌زدم. هر دو به هیچ چیز نگاه نمی‌کردیم. حالا آقابلوری می‌فهمید با کسی طرف است.

سر کوچه یک سگ را که زلزده بود به ما که عصبانی از جلوش رد می‌شدیم و نگاهش نمی‌کردیم، چیخ کردم. سگ نترسید، اما دوید و رفت.

پدر برگشت گفت: - حالا وقت بازیه؟ راه یا!

بعد پرسید: - دکون این پارو کدومه؟

- سر چار راه صدر، همون که پرنوره.

- آهان.

از جلو سیرابی فروشی که حالا دیگر بسته بود و همه بساطش را گذاشته بود تو یک جعبه بزرگ چوبی قفل دار، رد شدیم و جلو دکان «بارو» ایستادیم. پدر سینه‌اش را صاف کرد و رفت تو. آقا بلوری مرا پشت سر پدر دید و بلند شد آمد جلو.

شیشه‌ها برق می‌زد. ستاره‌ها را در آسمان می‌دیدیم. چراغ‌ها پر نور بودند. اما من ستاره‌ها را می‌دیدم که با رنگ آبی می‌درخشیدند. آسمان پاک و خنک بود. پدر چشمش را دوخته بود به یک نقطه که فکر می‌کنم چشم‌های آقابلوری آنجا بود. از آن پائین که من نگاه می‌کردم، این طور به نظر می‌آمد. من یک کلمه

«سلام» شنیدم، امّا جوابش را نشنیدم، آدم نمی‌داند این کلمه را چه کس گفته است و پیر؟ اگر صدا آشنا هم باشد باز آدم دلش نمی‌خواهد بفهمد چه کس سلام کرده، پدر داشت می‌خندید، پدر بک طوری با آفابلوری حرف می‌زد که من مجبور بودم چشم‌هایم را تنگ کنم تا مطمئن باشم این پدر است که این طوری حرف می‌زند، انگار آفابلوری با او دعوا داشت نه پدر با او.

آفابلوری کتش را صاف کرد و سنگین پرسید:

حالا کاری داشتی؟

نه، فقط می‌خواستم بگم لطفاً این لوله رو که این بچه خریده؛ یعنی حباب داره، عوض کنیں.

کی خریده؟

این بچه.

دستش را گذاشت رو سر من.

دیدم که شاگرد آفابلوری خنده داد و میان لوله‌ها، بُرَه بُرَه غیب شد، به خیابان نگاه کردم، سگی که چیخ کرده بودم حالا آمده بود از پشت شیشه ما را نگاه می‌کرد.

آفابلوری غبیش را با دو انگشت گرفت کشید و به من اشاره کرد:

این آفازاده خیلی گیجه، اول او مده می‌گه «این لوله‌تون خرابه»، می‌گم «چش؟» می‌گه «خرابه»، می‌گم «آخه چش هس؟» می‌گه «خرابه»، «خرابه»، فکر کرده ما اینجا مسخره شیم.

پدر چپ چپ به من نگاه کرد.

آفابلوری ادامه داد:

من بالآخره نفهمیدم این لوله کجاش خرابه.

می‌دونین؟ حباب داره، خراب نیس.

آهان، این شد، خراب نیس، اگه از اول اینتو می‌گفت خیال هر دومون راحت می‌شد، بعله.

و باز چپ چپ به من نگاه کرد.

آفابلوری داد زد:

«مسیب»! یه لوله سالم از اون ردیف اول وردار بیار.

من فکر کردم. ولی توانستم درست فکر کنم. سگ از پشت شیشه رفته بود. به کوچه فکر کردم. به سیرابی فروشی فکر کردم که جعبه‌اش کنار جوب بود. به مادر فکر کردم. به مریم که کوچک بود فکر کردم، ولی همه چیز زود از جلو نظرم رفت. نمی‌دانستم چرا پدر حرف آقابلوری را باور می‌کرد. خودش هم می‌دانست که آقابلوری دروغ می‌گوید، ولی باور می‌کرد.

آقابلوری پرسید:

- چیز دیگه‌ای نمی‌خواستین.
- نه. با اجازه‌تون.

آقابلوری صدایش را تغییر داد و گفت:

- سه زار می‌شه.
- چه؟

- لوله رو می‌گم.
- مگه پولشو نداده؟

- پولی را که داد مال اون یکی بود.
- مگه فرار نشد عوضش کنین؟

- نه، قرار نشد. پول این لوله‌رم باید بدین.

صدای شکten لوله آمد. نه، لوله نبود. باور نمی‌کردم. این صورت آقابلوری بود که زیر سیلی پدر سرخ شد. آقابلوری می‌لرزید. واقعاً ترسیده بود. فکر نمی‌کردم این طوری باشد. پدر دست کرد جیش. حالت چشم‌هاش برگشته بود. معلوم بود دیگر طاقت ندارد. چاقو را پیدا نکرد. شاید می‌دانست که چاقو ندارد، ولی باز جیب‌هاش را گشت. آقابلوری رفت عقب و شاگردش را صدا زد. اما «مسیب»، بُرَّه بُرَّه. پشت لوله‌ها گم شد. خواستم بروم گیرش بیاورم. حالا دیگر می‌توانستم جمعهٔ چراغ زنبوری را ازش بگیرم، حتماً حالاً دیگر می‌داد. آقابلوری هم دیگر نمی‌توانست بگوید «دوزار میشه». ولی پدر لوله را برداشت و دستم را گرفت و دنبال خودش به تاریکی خیابان کشید.

www.KetabFarsi.com

فرهاد کشوری

• استخار

www.KetabFarsi.Com

استخر

مجید خیس از عرق پشت دیوار «مورد»‌های بنگله متر (لینک) ایستاد. دست برد میان موردهای روبرویش. پدرش کنار تخته شیرجه خم شد و برگهای درخت میوزا را درون سطل ریخت.

پدرش می‌گفت: «جمع کردن شون سخته، کوچیکن و می‌چین به چمن. بد درختیه؛ بی‌ثمره، اما هر چی هست، به خوبی داره که همیشه سبزه.»

پدر کف دستهایش را به هم کوبید. سطل را برداشت و به طرف شیر آب رفت.

«صداش بزن!»

پدر کنار شیر آب خم شد و برگ دیگری توی سطل انداخت. مجید، آهته گفت: «صداش بزن!»

پدر رو برگرداند و به استخر نگاه کرد. سطل را زمین گذاشت و رفت چوب بلندی را که انتهایش دوشاخه بود، برداشت و کنار تخته شیرجه ایستاد و دوشاخه را توی آب انداخت و کمر و دستهایش را به راست چرخاند.

«صداش بزن! اگر معطل کنی «نانور» می‌ینمت.»

نش زیر قشر نازکی از عرق داغ شد: «بگو خودش گفت به روز می‌گذارم. این دفعه چهارم که میای پشت مورتها و هیچی نمی‌گی... صدادش بزن!... اگر امروز نگذاره، دیگه هیچ وقت نمی‌گذاره.»

دستش خسته شد و از میان شاخه‌های مورد یابین افتاد. گفت: «اگر زدت تو هم گریه کن. مثل او نو قشها که می‌زدت و گریه می‌کردی. بعد ناراحت می‌شد و می‌اوهد، با نو کشتنی می‌گرفت.»

دستش توی موردها رفت: «بگو دیگه!»

پدرش خم شد. شیر آب را باز کرد و آب به صورتش زد. شیر آب را بست

و آمد زیر درخت میموزای کنار موردها، رو به بنگله نشست؛ خمیازهای کشید و گفت: «آخی،»

مجید صدایش زد: «بابا!»

امیدعلی بلند شد و رو بر گرداند، به موردها نگاه کرد: «مجید حتماً پشت مورتها قایم شده، چکارم داره؟»
«بابا!»

امیدعلی گفت: «لعنت بر شیطون، صددفعه گفتم نیا اینجا،»
به ردیف موردهای روبرویش نگاه کرد و گفت: «اگر نونم را نبریدی آخرش...»
«بابا!»

«چه مرگته؟... کجایی؟»

مجید موردها را بیشتر کنار زد و پدرش را روبرویش دید. گفت: «سلام!»
امیدعلی، بہت زده، نگاهش کرد و گفت: «سلام».
با چشمان میشی خستهاش، زل زد توی چشمان مجید و پرسید: «ها؟»
مجید عقب کشید.

امیدعلی گفت: «برای چی او مدی؟ مگر صد دفعه... لعنت بر شیطون!... خوب، چکار داری؟»

مجید دهانش را باز کرد و گفت: «برا... برا...»

«برای چی؟ بگو دیگه.»

«می‌گذاری به خرد...»

«به خرد... چی، بگو کشیم!»

«شن... شنو کنم.»

«شنو کنی؟»

«ها، شنو کنم.»

امیدعلی روی پنجه پاهایش بلند شد و با تعجب پرسید: «شنو کنی؟ صددفعه گفتم...»

«شتو بدم، نترس.»

«نگفتم بلد نیستی.»

رو بر گرداند و به بنگله نگاه کرد. بعد رو به مجید کرد و کلمات از لای

دندانهاش بیرون زد: «تو منظورت اینه که نونم را ببری، همینو می‌خوای، برو ابرو
بابام، برو خونه...»

مجید سرش را جلوتر بردو گفت: «خودت گفتی، دو ماهه می‌گی به روز
می‌گذارم، خوب امروز...»

لباش لرزید، امیدعلی لرزاش لبان مجید را دید.

گفت: «به روز می‌گذارم، اما امروز نه، حالا برو، به روز دیگه.»

امیدعلی رو برگرداند و به استغاثه و پنجه‌های بسته بنگله نگاه کرد. به صدای
کولر گازی‌ها گوش داد و گفت: «حالا خوایدن...» بعد که یدارشن می‌رند تپیس
با میان شنو؟ امروز چند شب است؟... دوشنبه، خوب، شب تپیس، پکشنه شنو،
امروز هم تپیس بازی می‌کنن... چه بکنم از دست این پسر؟...»

رو برگرداند و اشک مجید را دید. گفت: «خوب بیا، بیا تو، اما بواش!
بواش! مبادا سر و صدا کنی.»

مجید دستهایش را از میان موردها بیرون کشید و به طرف در کوناه فلزی
حیاط دوید و چفت در را بالا کشید. تن صدا کرد و زیر نگاه مضطرب پدرش
ایستاد.

امیدعلی گفت: «بواش! می‌فهمی، بواش»

از پله سنگی دوید بالا و کنار استغاثه ایستاد. گفت: «چه تمیزه!»

«تمیزه؟ مثل اشک چشم، دو روز یه دفعه آ بش رو عوض می‌کنم.»

مجید گفشهایش را درآورد و رفت روی تخته شیرجه ایستاد. امیدعلی
دستهایش را به تخته شیرجه نکبه داد و نوی صورت مجید، گفت: «تخته صدا
می‌کنه. صدا می‌ده، نمی‌فهمی؟ هووو!»

دستهایش را از روی تخته شیرجه برداشت و رو به بنگله ایستاد و با خود غر
زد: «گوشش اصلاً بدھکار نیست.»

مجید گفت: «نمی‌پرم بالا نرس. همین طوری خودم را می‌ندازم تو آب.»

«صدا ندهها، صبر کن! صبر کن! با لباس؟»

مجید به لباسهای خیس از عرق و شوره‌زدهاش نگاه کرد. گفت: «اگر کسی
اوهد، زود غرار کنم؟»

«نه، آب کثیف می‌شه.»

از تخته شیرجه پایین آمد. پیراهن و شلوارش را درآورد. شورتش را بالاتر

کشید و رفت روی تخته شیرجه. از کمر ناشد و دستهایش را پایین آورد. نه آسمانی رنگ استخر را دید و با پاهای پرید تو آب. قطره‌های آب بلند شد و روی موجهای بالای سرش فرو ریخت. چند متر آن طرفت سر از آب بیرون آورد و به طرف عمق کم استخر شنا کرد. برگشت و با خود گفت: «چه آب تمیزی!»

دستهایش را به نردهبان فلزی کنار تخته شیرجه گرفت، نابش آفتاب داغ چشمانت را بست. سرش را زیر آب فرو برد و خودش را روی آب نگهداشت و بعد به طرف دیواره رو بروی نردهبان فلزی شنا کرد و نفس زنان ایستاد و دیواره استخر را با دستها گرفت. امیدعلی لباسهای مجید را برداشت و روی آشغالهای درون سطل گذاشت. کنار استخر روی پاهایش نشست و مجید نگاه کرد. با خود گفت: «چه ذوق من کنه، نمی‌دونه وقتی جوون بودم، بهار که من شدم، تو گدار حیوانها را چطور می‌بردم، اونطرف رو دخونه... مرد من خواست بزنه به آب...»

آب روی کفشهایش ریخت. عقب عقب رفت. گفت: «نکن تغم جن!» مجید رفت زیر آب و پاهایش را به دیواره استخر زد و بعد سر از آب بیرون آورد و به سوی دیواره رو برو شنا کرد و نردهبان فلزی را با دستها گرفت. امیدعلی آمده گفت: «چرا سرم درد گرفت؟... برم تو سایه بشینم.» رفت روی چمن نزد سایه درخت میموزا نشست و سیگاری میان لبها گذاشت. از شلوارش قوطی کبریت را درآورد و همان طور که نگاهش به در توری بینگله بود، کبریت کشید و دو پک پاپی زد: «نصف جون من شم، تا مجید شو کند. اگر مستر لینک بینه... والا که خوابن، به این زودی بیدار نمی‌شن... اگر بیدار شدن؟»

مجید خودش را رها کرد و رفت زیر آب و بعد با دستها نردهبان را چنگ زد و خودش را بالا کشاند: «اگر فردا بیام... فردا من نونم بیام؟... فردا از اول تا آخرش شو من کنم... طول استخر... من توئی؟... نمی‌توئی. نه چند متره؟... با قدم من شه شمرد؛ از کنار استخر روی چمن... چه آب تمیزی!»

با کف دست گویید به امواج زیر استخر و به قطره‌های پیوسته آب کفو نگاه کرد و بعد گفت: «نمی‌گذاره... تو آخرش نونم را من ببری... اگر نبردیم به گدایی...»

امیدعلی، خاکستر سیگارش را، با ضربه انگشت اشاره، نکاند:

«چه من کنه این بچه... سیر نشه از آب؟...»

آخرین پک را به سیگار زد و بلند شد، رفت لباسهای مجید را از توی سطل

برداشت و سیگارش را روی آشغالها خاموش کرد و برگهای سوخته را با دست مالید. لباسها را توی سطل گذاشت و کنار استخر ایستاد. مجید دستهایش را به نردهان گرفته بود و پدرش را نگاه می‌کرد.

«سیر نشده از آب؟»

«نه...»

«خوبه؟»

«خیلی خوبه، اگه می‌تونستم هر روز بیام.»

«هر روز؟ نه، سال دیگه. سالی به دفعه.»

«سالی به دفعه.»

امیدعلی صدای بازگشت در توی بندگه را شنید. با خود گفت: «کی ممکنه باشه؟»

به در بندگه نگاه کرد. مستر لینک با لباس نیس به طرف استخر می‌آمد.

گفت: «گفتم نونم را می‌بری. گفتم!»

مجید چهره مضطرب پدرش را که دید، پرسید: «چی شده؟»

«برو زیر آب!»

«ها؟»

مجید موهای بور مستر لینک را دید که از پشت دیواره قسمت کم عمق استخر آمد بالا و صورت گوشالودش زیر سایبان پارچه‌ای کنار استخر ایستاد. مجید نردهان فلزی را رها کرد و امیدعلی به آن سوی استخر دوید. چوب بلند را برداشت. بازگشت و نوک دوشاخه چوب را روی شانه مجید، زیر آب فشد و به ته آب راندش. به مستر لینک گفت: «هلو سیر.»

مستر لینک سر نکان داد و به موردهای رویروش نگاه کرد. مجید میله‌های نردهان را چنگ زد. صورتش زیر آب زلال شکسته می‌شد و می‌لرزید. فشار دوشاخه شانه‌اش را می‌سوزاند و استخوانش را خرد می‌کرد. با دست چپ چوب را گرفت و پس زد. پاهایش را به میله‌های نردهان کویید. کمی بالا آمد و فشار چوب او را به ته آسمانی رنگ استخر زد و آمد بالا و دستهایش را به میله‌های نردهان فشد: «اگر چوب رد بشه... نه، نمی‌گذاره، نمی‌گذاره... دارم خفه می‌شم... بابا! بابا!... نفس نکش، به خرد دیگه نفس نکش... دارم خفه می‌شم... بابا!... داری می‌کشیم!... نفس نکش! نفس نکش!... دیگه نمی‌تونم نفس

نکشم... آ...»

بغض، گلوی امیدعلی را، مثل چوب بلند دوشاخه، می‌فرشد.
«امروز نتیس بود؟ چطور دستهای می‌لرزه؟... چوب را رها کن و بگو پسرم،
پسرم. اومد شنا!... چوب... امروز که نتیس بود... برو دیگه... تو که لباس
نتیس پوشیدی.»

مجید دست و پا می‌زد. تردبان را رها کرد. امیدعلی صدای مادام را شنید.
حینقلی، با دو راکت و یک جعبه توب، پشت سر مادام ایستاد. امیدعلی با نگاهش
که آب زلال استخر را می‌شکافت، متر «لینک» را از پهلو می‌دید: «برو دیگه پدر
سگ!... کشتنی!... اگر نری چوب را رها می‌کنم... گفتم ها؟»
مستر «لینک» به طرف مادام رفت. امیدعلی چوب را از آب بیرون آورد و
نوی چمن انداخت.

مجید روی آب آمد. امیدعلی به موهاش چنگ زد. بغلش کرد و از پله‌ها
دوید پایین. پشت موردها نفس زنان مجید را، روی آسفالت پیاده‌رو، به پشت
انداخت. بعد پاهایش را گرفت بالا و در هوا آویزانش کرد و آب از دهان
نیمه‌بازش روی آسفالت ریخت. بعد به پشت خواباند و شکمش را با مشتها فشد.
دستهایش از حرکت ایستاد. چشمان خسته مجید باز شد. امیدعلی روش را
برگرداند و نگاهش را به درختان می‌موزای کنار جاده دوخت. اشک روی
مزهایش سنگین شد و فرو غلتید. موردها جلو چشمان مجید موج می‌زد، در هم
می‌رفت و یکپارچه سبز می‌شد و می‌افتداد توی صورتش. شانه‌اش می‌سوخت،
بینی‌اش نیر می‌کشید و درد به پیشانی‌اش می‌زد. با هر نفس گوبی کاردي در
سینه‌اش می‌لرزید.

امیدعلی بلند شد و دوید و از پله‌های سنگی رفت بالا. چند لحظه بعد، با یک
فنجان فهوده داغ بروگشت. فنجان را جلو دهان مجید گرفت و گفت: «بخار! گرم،
بخار... شکر زیاد ریختم توش.»

دست مجید نزدیک فنجان می‌لرزید. امیدعلی گفت: «می‌گیرم، تو بخار!»
مجید، با پشت دست، به فنجان زد و فنجان روی آسفالت داغ افتاد و
شکست. امیدعلی به شکسته‌های فنجان نگاه کرد. گفت: «حیف بود. نفست را
تازه می‌کرد.»

مجید به دستهای پدرش نگاه کرد: «دوشاخه را با همین دستها گرفته بود. با

همین دستها.»

امیدعلی به دستهای خود نگاه کرد: «انگار از دستهای من ترس، چرا؟ چوب بلند را با چمی گرفته بودم؟... با دستهای، با دستهای گرفته بودم. اما... اما» گفت: «مجید، بابام، من خوای دستهای دستهای تو جیبیهام؟ ها؟... نگاه کن آه... کردم تو جیبیهام... من بینی؟ مجیداً مجیداً! سرت را بالا کن بابام... دستهای دیگه نیست... بین دست ندارم، ببابات دست نداره... نه، باز هم نگاه من کنه. دستهای تو جیبیها باد کردن. خدایا چه کنم؟ چشماش، چشماش چرا این طور شده، زل زده به جیبیهام. دور از جونش مثل چشمهای آدم جنی شده... وای! چه زخمی زدم رو شونهاش... من زدم؟ پس کمی زد، جنها زدن؟»

بازوی مجید را گرفت: «گوش کن؛ به چیزی من خوام به تو بگم.»

مجید بازویش را تکان داد. دوشاخه روی شانهاش بود. شانهاش منسوخت و به ته آب من رفت و به میله‌های نردهبان چنگ منی زد و التماس من کرد و با دهان بسته فرماد منی زد: «بابا! بابا!». چوب را پس زد و دوشاخه محکمتر روی شانهاش فشار منی آورد.

«بابا! بابا... نمی‌تونم نفس بکشم، نمی‌تونم...»

با دهانی بسته فرماد منی زد و دوشاخه فشار منی آورد روی شانهاش. کف دستهایش را به آسفالت فشد، بلند شد سر پا ابتداد. به جلو خم شد که پدر بازویش را گرفت و نگهش داشت. خودش را پس کشید و بازویش را از فشار انگشتان پدر رها کرد و رفت، در آنسوی جاده پشت ساقه درخت میموزائی پناه گرفت.

امیدعلی گفت: «مجید، بابام، چهت شده؟»

مجید از میان دوشاخه میموزا پدرش را نگاه من کرد: «بابا! بابا!... نمی‌تونم نفس بکشم... نمی‌تونم...»

شانهاش منسوخت. امیدعلی گفت: «مجید صبر کن بابام... صبر کن...» رفت و دستش را روی انگشتان مجید که ساقه درخت رامی‌فرشد، گذاشت: گفت: «نمی‌شناسیم مجید؟ پدرنم، پدرت!»

مجید دستش را پس کشید. امیدعلی دستهایش را پشتیش پنهان کرد.

«بابا!... داری من کشیم! دیگه نمی‌تونم... دیگه نمی‌تونم نفس بکشم، آه...» شانهاش منسوخت و با دهانی بسته فرماد منی زد.

امیدعلی مجید را می دید که با شانه فروافتاده، می رفت و دور می شد. فریاد زد:
«مجید بابام، پدرت را نمی شناسی؟ من پدرتم... امیدعلی... پدرت... پدرت...»

محمد بہارلو

• هدیہ کوچک

www.KetabFarsi.com

هدیه کوچک

تا آن روز هیچ کس آن جور کلاه ایمنی ندیده بود. حتی قدیمی‌ها، پیر کارگرها هم ندیده بودند. هرای خیلی‌ها دیدن آن کلاه مثل مقدمه یک حادثه بود؛ مثل چیزی که از مدت‌ها قبل انتظارش را کشیده باشند. اولین روز اولین هفته ماه اول زمستان بود که کارگران آن را سر موسی دیدند. دم دروازه اصلی، نگهبان اولین کسی بود که او را دید. دو دقیقه از هفت می‌گذشت. طنین فیدوس میان صدای دستگاه‌ها و هوای مرطوب داشت محو می‌شد. خورشید پریده رنگ و مه گرفته، از لای دودکش‌ها بالا می‌آمد. نگهبان، روی صندلی، جلو قماره نگهبانی، کنار تلی از الوار، نشسته بود و کارگران با کارت عکس دار سنجاق شده به سینه از برابر ش می‌گذشتند. خته از تعماشای چهره‌های پژمرده‌ای که هر روز دو نوبت (صبح و بعد از ظهر) - از جلوش عبور می‌کردند، در خلسة خواب خمیازه می‌کشید. وقتی چشمش به کلاه افتاد عینک لک گرفته دسته شاخنی‌اش را روی گرده بینی جا به جا کرد. موسی ازش دور شده بود، به فاصله پانزده تا بیست قدم، آن طرف راهرو نرده‌کشی شده، وقتی دید که کارگران درنگ می‌کنند تا موسی از کنارشان بگذرد از روی صندلی پاشد، انگار تازه به آن چه دیده بود اعتماد کرده باشد.

میان هزاران نفر، کلاه همه، از کارگر و کارمند، مأمور آتش نشانی و ایمنی و سپرست‌ها و ریس شرکت، مانند هم و از یک جنس بود: فلزی نازک و خشک و سخت‌تر از آلومینیوم، که از ضربه آسیب نمی‌دید، و آن قدر سبک که وزنش روی سر احساس نمی‌شد. فقط رنگ‌شان فرق می‌کرد. اما کلامی که آن روز موسی به سر گذاشته بود، غیر از کلاه همه بود. لبه بلند و مدور و شب‌داری داشت با گرده‌ای موج‌دار و گنبدوار به رنگ نقره شفاف، با آلیاژی که پرتو خورشید را خوش‌خوش باز می‌نماید.

وقتی به کارگاه مرکزی، که با پرتو نورافکن‌ها روشن بود، پا گذاشت،

کارگرها دوره اش کردند.

- فشنگ ترین کلاه دنیاست!

- برای کار حیف است.

- عجیقه است.

- تنها کلاهی است که می‌ارزد آدم سرش بگذارد.

اما موسی این طور فکر نمی‌کرد. در جواب آنها فقط لبخند می‌زد. برای او آن کلاه با کلاه دیگران فرق چندانی نداشت. فقط احساس می‌کرد سبک‌تر است و بستِ داخل آن شقیقه‌اش را درد نمی‌آورد.

بر اثر یک تصادف صاحبیش شده بود. صبح روز جمعه، در بازار ساحلی، در معامله‌ای بین مکالمه با یک کاپیتان کلمبیایی، با یک خروس جنگی تاختش زده بود. خروس را نازه خریده بود و داشت به خانه می‌برد که مرد کلمبیایی، که مست بود و آواز اسپانیایی می‌خواند، پیداپیش شد. همین که چشمش به خروس افتاد جلو آمد و از خواندن باز ماند. ماهیچه زیر چشم چیز می‌پرید. گیف پولش را درآورد، ساعتش را باز کرد تا موسی را به فروختن خروس راضی کند. موسی که به چشمان مرطوب از اشک غریبه نگاه می‌کرد، گیف پول و ساعت را پس زد و حیوان پا بسته را به طرفش دراز کرد. بعد از آن که کاپیتان خروس را در بغل گرفت، تعظیمی کرد و با دستی که یک بند انگشت آن بینده بود کاکل سرخ حیوان را نوازش کرد. گونه موسی را بوسید و آن وقت کلامش را، که به قلاب کمریند آویزان بود باز کرد و روی سر او گذاشت.

در کارگاه مرکزی از گوش و کنار برای نمایشی کلاه می‌آمدند. موسی و فتنی دید این جنب و جوش آرام نمی‌گیرد، کلاه را روی میز آهنی وسط کارگاه گذاشت و از آنجا بیرون آمد. باران نم نم می‌بارید. روی آسفالت سیاه و خیس به طرف کت کراکر راه افتاد. در حاشیه خیابان، روی نایلوپی که تازه نصب کرده بودند، این نوشته را خواند: اینمنی و سلامت از دوستان قدیم‌اند. وقتی سر برگرداند، سر اولین پیچ، ادريس پیر را دید که نیمه نفس و با شتاب از پشت اتبار می‌گذرد. از سنگینی آچار لوله گیر شانه‌هایش خم بود.

کجا با این عجله!

ادریس پا سست کرد. سرش را برگرداند. چهره کم موی چروکیده‌اش از هجوم خون سرخ بود. سلام کرد و گفت:

- لوله بخار رو دودکش نشی دارد.

سوخته پوست، کوفاه قد و باریک اندام بود، با فکی برآمده و چانهای تیز، سینه‌اش با صدایی سوت مانند بالا و پایین می‌شد. از نخت دهان باز کرده کفشه، رج انگشتان بی‌چورا بش بیرون زده بود. موسی از خانه‌ای که ادریس روی تکه زمین شوره‌زار پشت حصار غربی پالایشگاه می‌ساخت پرسید: ادریس آچار را زمین گذاشت و گفت:

- تا سقف بالا آمده، فعلًا روش چتری کشیدیم.

رنگ چهره‌اش حالت عادی خود را بازیافته بود، اما چین و شکن‌های تاسیده‌اش بیشتر نو چشم می‌زد. موسی به آسمان نگاه کرد:
- زمان شروع شده.

ادریس رنگ به رنگ شد، سرخ شد:

- خروج الوار را از گیت فدغن کرده‌اند.

موسی مکث کرد و بعد لبخند زد:

- یک راهی براش پیدا می‌شود.

چشم‌های ادریس زیر پلک‌های ارغوانی برق زد:

- کلاه را چه کردی؟ تو P.O.D داشتند روش نرخ گذاری می‌کردند.
موسی خندید:

«چوب حرایح گذاشتم روش.» و آماده رفتن شد.

- باید کلاه پکه‌ای باشد.

وقتی آچار را روی شانه می‌گذاشت از موسی خواست برای دیدن خانه‌اش به او سر بزند. موسی قبول کرد و از او دور شد. باران تندر می‌بارید و بخار و مه روی دستگاهها قاطی هم می‌شد. برای آن که خیس نشود راهش را کج کرد تا در پناه دیوارهای موج دار فلزی، انبار را دور بزند. رگبار بر سقف فولادی مخزن‌ها می‌کوفت. از بالای برجی که نازه می‌ساختند، از روی پاگرد پله مارپیچ فلزی آن، کسی فریاد زد:

- مواطن باش!

موسی سر بلند کرد. نیمی از سرپوش بزرگ یک مخزن، بالای سرش در قلاب فولادی جرثقیل، لنگر انداخته بود. خود را کنار کشید. پاپش لیز خورد. سایه بوم جرثقیل، یک لحظه، انگار عبور سایه پرنده‌ای بر چهره‌اش گذشت. به پاگرد پله

ماریع نگاه کرد. کارگر برایش دست تکان داد. موسی با سر آستین پیشانیش را پاک کرد:

- کجا می‌توانم اسحاق را پیدا کنم؟

کارگر، که خم شده بود تا صدا را بشنود، با دست به معروطه پشت مخزن بزرگ اشاره کرد:

- چند دقیقه پیش آنجا بود.

موسی مسیرش را عوض کرد. راه رفته را تا نیمه برگشت و برج را دور زد. از کنار لوله سرخ آتش نشانی راه افتاد و بعد همراه آن پیچید. بالای سرش صدای عبور بخار را از لوله‌ها می‌شنید. خواست از روی حوضچه‌ای پرده که از دور صدای خفه‌ای شنید، مثل سقوط جسمی شکننده که با زمین اصطدم کند. اندکی بعد فضای پرهیاهویی اطرافش را فرا گرفت. شیخ چند نفر را دید که از لای دستگاهها و موتور چوش‌ها می‌گذرند. قدم تند کرد. به طرف مخزن بزرگ پیچید. کارگری که روی پاگرد پله برج بود، عتبه‌ها را دو تا یکی پایین می‌آمد. چند نفر به طرف بنج هفتاد می‌دویندند. موسی انحنای مخزن را دور زد. دانه‌های ریز تگرگ، چون ساقمه بر او می‌بارید. کارگری با دست‌های گشوده به طرفش آمد و در جهت مخالف به دوین پرداخت. جمعیت را دید. یک لحظه احساس کرد دودکش بلند بنج به طرفش سقوط می‌کند. کسی صدایش زد، اما موسی بدون آنکه برگردد، خود را به جمعیت رساند. حلقة تو در توی کارگرها را شکافت و جلو رفت، تا مرکز دایره. آب روی پلک‌هایش را پاک کرد.

- کسی بهش دست نزند.

- صد مرتبه گفته‌اند، اول ایمنی بعد کار.

- تاور لیز بود افتاد.

آن که کنار دست موسی بود گفت:

- هر روز یکی.

موسی روی سر ادرس پیر خم شد. مچاله شده بود و دست‌هایش با انگشتان باریک، لای پاهای و خیس از آب باران، می‌لرزید. حباب‌های خون از دهانش بیرون می‌زد. پنجه‌اش ناپاشه از تخت شکافته کفش بیرون زده بود. بی‌ناله، با چشمان باز و خیس به اطراف نگاه می‌کرد. جمعیت برای دو کارگری که نرده‌بانی را روی دوش می‌آوردند راه باز کرد. آن که بغل دست موسی بود، شنل برزنشی اش را

روی نردهان پهن کرد. چهار کارگر ادریس را بلند کردند و طاق باز روی نردهان گذاشتند. شنل دیگری تا چانه رویش کشیدند. موقع بلند کردن نردهان، ادریس چشمش به موسی افتاد. بالبای خونین نیم لبخندی زد و سرفه کرد، انگار بخواهد چیزی بگوید. اما سر دست، روی شانه کارگرها، جهت نگاهش تغیر کرد. موسی یک قدم در جهت مخالف برداشت. کارگرها راه افتادند. پشت سرشان جمعیت موج برداشت و اندکی بعد شاخه شاخه و متفرق شد. موسی به لکه‌های سیاه خون، که زیر باران شسته می‌شد، نگاه کرد. افق از جرفه رعد روشن شد. توی حوضچه‌ای چشمش به کلاه قر شده ادریس افتاد. خم شد کلاه را برداشت. نگری بند آمده بود. بار دیگر به چهار کارگری که نردهان بر دوش، در مه رفیق باران، به طرف درمانگاه می‌پیچیدند، نگاه کرد.

وقتی به کارگاه مرکزی برگشت، لباسش از باران سنگین شده بود. همه سر کارشان رفته بودند. موسی به طرف میز، که چند مهندس گرد آن ایستاده بودند، رفت. چنان گرم گفت و گو بودند که هیچ کدام متوجه حضور موسی نشدند.
 - باید برودت و گرما را به خودش بگیرد.
 - این جور کلاه را نمونه می‌سازند.
 - و برای آدم نمونه.

موسی جلو رفت و آرام کلاه را از روی میز برداشت. از دیدن موسی جا خوردند. بکی شان گه چهره‌ای پف‌آلود و چشمانی خمار داشت، نگاهی به دیگران انداخت و گفت:

- کلاه خوبی دارد. موسی هیچ نگفت. خود را نکاند. مهندس با اندکی درنگ پرسید:
 - می‌فروشیدش؟
 - نه.

مهندس خندهید:

- پول خوبی بابت‌ش می‌گیری.

موسی مستقیم به چشمانش نگاه کرد:
 - فعلاً فروختمش.

مهندس لبان گوشتالوی سیاهش را مکید:
 - یش از آن چه روش نرغ گذاشته‌اید خریدار هستیم.

موسی حرکتی از روی بی‌صبری کرد، اما چیزی نگفت. گلاه را روی سر گذاشت و به طرف محل کارش راه افتاد.

فرداي آن روز، بعد از تعطیل کار، موسی به ملاقات ادریس پیر رفت. پیر مرد در خانه‌اش بسترهای شده بود. زمین هنوز خیس بود و موسی دوچرخه‌اش را همراه نداشت. روی باریکه‌ای نیم ساعت پیاده‌روی کرد تا به خانه رسید. دیوارهایش با آجر نوز، ساروج و خشت خام بالا آمده بود، تک افتاده در زمینی خشک و نمکزار. دم در خانه، موسی چشمش به کومه‌ای الوار افتاد. ایستاد و گلاهش را از سر برداشت. وقتی به طرف درچرخید، پسر کوچک ادریس پیر را دید که در آستانه ایستاده است. شلوار مردانه‌ای، که برایش کوچک کرده بودند، به پا داشت. پاچه‌های شلوار را تا زیر زانوانش لوله کرده بود. نگاه چشمان پدرش را داشت. با پلک‌های بروگشته، خیره به گلاه نگاه می‌کرد. موسی جلو رفت و دست روی سرش کشید. پسرک شمد چرکتابی را که در خانه با آن حجاب شد بود، کنار زد. وارد راهرو شدند. زن ادریس، گوشة حیاط، روی اجاق سنگی غذا می‌پخت. با دیدن موسی از جا بلند شد. لاغر و میانه بالا بود و لباس سیاه به تن داشت. موسی را به اتفاقی با پنجه‌های توری و نیمه ناریک هدایت کرد. موسی کفش‌هایش را روی عتبه در از پا درآورد. در گنج خانه، روی تخت سفری، ادریس با سر و صورت باند پیچیده و دست و پای گچ گرفته دراز کشیده بود. نیمه خواب و نیمه بیدار چشمانش را گشود. لبان داغمه بسته‌اش از هم باز شد.

- خوش آمدی.

موسی بالای تخت ایستاد و انگشتان بی‌خون دست راست ادریس را، که از غلاف زمخت گچ بیرون زده بود، فشد:

- زنده باد!

نگاه بی‌رمق ادریس روی گلاه که دست موسی بود پاین آمد:

- گلاه قشنگیه.

موسی سرش را تکان داد. ادریس به صندلی پایه کوناه کنار تخت اشاره کرد.

موسی نشست.

ادریس نگاهش را به سقف دوخت و موسی زیر پلک‌های ارغوانیش را، که از خون خشک شده سیاه می‌زد، دید.

- دم در را دیدی؟

موسی با نگان دادن سر جواب داد. ادریس با صدایی که می‌لرزید گفت:

— می‌شود با آن همه الوار برای ده تا خانه سقف ساخت.

نفس قازه کرد و ادامه داد:

— دیشب هر کس می‌آمد با خودش الوار می‌آورد. علوان می‌گفت دم گیت بعضی‌ها با مأمورین حفاظت گلاویز شده‌اند.

موسی خنده کوتاهی کرد:

— خانه را باید معکم ساخت.

ادریس سرفه کرد؛ آن فدر که نفسش خواست پس برود. موسی از روی تاقچه پنجه، لیوان آب را برداشت و جرعادی به او نوشاند. ادریس با مکث‌های طولانی گفت که آن روز صبح، سه نفر از طرف اداره کارگزینی پیش او آمدند. موسی پرسید:

— برای چی؟

— می‌خواستند پای ورقه‌ای را امضا کنم.

موسی متظر ماند. خم شده بود تا صدایش را بهتر بشنود.

— گفته فرار است با خیلی‌ها نصفیه حساب کنند. سالی دو ماه، می‌خواهند شروع کنند.

موسی زیر سرش را بالا آورد تا راحت‌تر حرف بزند.

— ورقه را امضا نکردم. گفتم من دوازده ماه هر سال را کار کرده‌ام.

موسی خنده پر صدایی کرد:

— زنده باد!

— گفتم اول غرامت بعد مستمری.

باز سرفه کرد. نگاهش را به سقف دوخت:

— من چشم دنبال غرامت و مستمری نیستم. وقتی سریا ایستادم می‌خواهم تا زنده‌ام کار کنم.

موسی دست روی شانه‌اش گذاشت:

— باید سعی کنی زودتر خوب بشی.

— می‌توانند ما را اخراج کنند؟

— باید تو دعوا با ما پیروز بشوند.

بار دیگر دستش را، که سرد بود و نرم، فشد. آماده رفتن شد: